

1934

Prva srečanja Ljubljane s Titom segajo v leto 1934, ko se je poleti mudil v našem mestu skoraj tri tedne. Bival je v različnih stanovanjih, med drugim tudi pri režiserju Bojanu Stupici v Dalmatinovi ulici, v pritličju hiše na Aškerčevi cesti št. 13. Najdlje se je zadrževal pri Zihlerovi mami v Trdinovi ulici št. 8 (na sliki). Njegovo takratno ilegalno ime je bilo Rudi. V Ljubljano je prišel tega leta še nekajkrat, njegov najpomembnejši obisk pa je bil 24. in 25. decembra na 4. državni konferenci KPJ. Takrat je bil izbran za člana centralnega komiteja KPJ.

1936

Avgusta je Tito prišel kot eleganten avstrijski turist v Jugoslavijo ter poročal iz Ljubljane v Moskvo, da v Sloveniji niso tako slabe razmere, kot so mislili.

1937

Junija se je na poti v Zagreb ustavil v Ljubljani, kjer se je na Rožniku sestal s Tonetom Tomšičem, da bi se dogovorila o slovenskem zastopstvu v novem CK SKOJ.

1939

9. in 10. junija je bilo v hiši Mihe Novaka v Tacnu pod Šmarno goro prvo širše posvetovanje, odkar je postal Tito sekretar KPJ.

1940

Na zapuščeni domačiji kmeta Judeža na Vinjah pri Dolskem blizu Ljubljane se je Tito udeležil tretje pokrajinske konference KPS.

1945

26. maja je Tito po petih letih spet prišel v Ljubljano, tokrat ne več kot ilegalec, temveč kot predsednik nove Federativne ljudske republike Jugoslavije. Govoril je z balkona ljubljanske univerze. S tem se začel vrsta Titovih neposrednih stikov z Ljubljano, ki jo je zelo dobro poznal in se vanjo vedno in z veseljem vračal.

Več budnosti, več discipline, več zavesti o tem, da je vsak član partije odgovoren za njeno delo in ugled! Potem za nas ne bodo strašni sovražnikovi poskusi, da bi nas znotraj razbil in onesposobil.

Napisano v Parizu konec sept. 1937

Člani komunistične partije in komunistične mladine Jugoslavije morajo biti vedno tam, kjer je najteže, pokazati morajo drugim zgled discipline, tovarštva, samožrtvovanja in hrabrosti.

Dosedanje požrtvovalno delo komunistov je bilo plodovito. Partizanske množice zaupajo v partijo, v njeno vodstvo. Ljudske množice zaupajo v partijo in to zaupanje se vse bolj širi. Komunisti bodo nadaljevali svoje delo za blagor ljudstva – vedno z množicami, vedno za ljudstvo, kljub vsem žrtvam in težavam.

KPJ v današnji NOB, 1941

Ponesli bomo zastavo narodnoosvobodilnega boja, zastavo oboroženega bratstva in enotnosti naših narodov čez nove kraje Jugoslavije. Onemogočili bomo tiste, ki hočejo ropati naše ljudstvo... Tukaj se je sestalo pet naših brigad, skoraj iz vseh pokrajin Jugoslavije... Trdno bratstvo in neuničljiva ljubezen bosta vladala med vami, ker ste vi ljudska vojska.

Prvič v zgodovini Jugoslavije je bila v bojih za osvoboditev krščena oborožena enotnost vseh naših narodov. Mi bomo sejavci bratstva med narodi.

Tito ob formiranju IV. proletarske brigade, 17. junija 1942

Imamo razne težave, toda navajeni smo, da gledamo stvarnosti pogumno v obraz. Nič ni hujšega, kakor če človek ali ljudje, ki so na čelu države ali na čelu skupnosti, slepijo ljudstvo, ki ga ne morejo preslepiti, ne morejo ga dolgo varati; nekega dne pride resnica na dan.

Iz govora na velikem ljudskem zborovanju v Novem Sadu 14. julija 1945

Bistvo naše poti v socializem, ali bolje rečeno, v komunizem, lahko definiramo z vsega nekaj besedami: naša pot v socializem je v tem, da uveljavljamo marksistično znanost na določeni stopnji v praksi, in sicer kar najbolj v skladu s specifičnimi razmerami v naši državi. Za naša znanost ni dogma, temveč sredstvo za vodstvo, sredstvo za orientacijo v vsakem konkretnem položaju, pa naj bi bil še tako zapleten. Prizadevamo si, da bi prepojili vsa naša dejanja z duhom te znanosti, ker smo trdno prepričani, da je to pravilno in ker praksa potrjuje, da so načela te znanosti po zaslugi genialnih znanstvenih predvidevanj naših velikih učiteljev tudi na današnji stopnji mednarodnega dogajanja največjega pomena in da bi pomenil vsakršen odklon od teh načel, s kakršnimkoli izgovorom, revizionizem in izdajo stvari ne samo delavskega razreda, temveč tudi vsega naprednega človeštva.

O delavskem upravljanju gospodarskih podjetij, Beograd, 26. junija 1950